

Bütün bu ayrı ayrı envain ayrı ayrı özelliklerini ve güzelliklerini tanzim ve terbiye etmek için; neden hadsiz bir kudret, muhit bir ilim ve nihayetsiz bir hikmet icap ediyor?

Üstadımızın “enfüsî tefekkürde tafsilatlı, afakî tefekkürde icmalî” yapma tavsiyesine uyarak biz bu milyonlarca tür canlıdan sadece birisi olan insan üzerinde duralım ve ondan diğer canlı türlerine de icmalen intikal edelim:

Tıp Fakültelerinde insan bedenindeki ilim ve hikmet tecellilerinin, yaklaşık, altı yüz sayfalık bir anatomi kitabında çok icmalî olarak verildiğini biliyoruz. Daha sonra organlarımızın her biri için müstakil kitaplar yazılmakta, tezler ve bildiriler sunulmaktadır. Bütün bunlar insan bedenindeki sonsuz ilim ve hikmeti ders vermektedir. Bu ilim ve hikmet İlâhî irade ve kudretle yazılan insan kitabında okunduğuna göre, insanın Rabbi hem nihayetsiz bir ilme hem de yine nihayetsiz bir kudrete sahip demektir.

Üstadımız insan için; “şecere-i kâinatın en mükemmel meyvesi” ifadesini kullanır. Buna göre insanı ancak kâinatı yaratan ve bir ağaçtan meyveyi süzmesi gibi kâinattan da insanı süzen Allah yaratabilir. “En mükemmel meyve” ifadesi, kâinatın diğer meyveleri olan bitkiler ve hayvanlar âlemi için de aynı hakikatin geçerli olduğunu ders verir.